

Premikamo meje – biti v pomoč študentom s posebnimi potrebami

dr. Janez Drobnič, UP PEF

**Premikamo meje – biti v pomoč
študentom s posebnimi
potrebami**

KARIERA OPP

Pedagoška fakulteta Koper

dr. Janez Drobnič

Spremembe v družbi - soočanja

- Hiter razvoj tehnologij in gospodarstva
- V dinamični družbi sta negotovost in sprememba edina gotovost! (Krumboltz, 2009) → Dinamičen trg dela
- Ni več stalnosti dela oz. zaposlitve za OPP
- Visok delež diplomantov OPP po fakulteti ostane brez zaposlitve

Kako naj se OPP spoprimejo z izzivi?

Kariera OPP?

- Namesto enega poklica → opravljanje več poklicev, poklicni razvoj, **graditev kariere OPP!**
- Nujnost **vseživljenjskega INKLUZIVNEGA izobraževanja** za vzpostavljanje **konstantne zaposljivosti OPP**
- trajnost zaposlitve → **zaposljivost!**
- Ni trajnih zaposlitev, delovnih mest in ne institucij za OPP → **USPOSOBLJENOST ZA PREHODE!**
- Dobra karierna odločitev **zelo vpliva uspešnost učenja!**

Za to potrebujemo...

Avtonomnost posameznika za vodenje kariere

- »Živimo v času, ko je vsak postavljen pred izziv, da postaja zase nekakšen menedžer, in času, kjer se **kariere kujejo, ne pa napovedujejo**« Watts (1996)

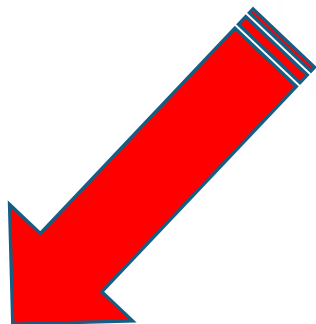
- Mladi ljudje postavljeni v položaj, da so **sami zase agentje** ter skrbijo za razvoj osebne podjetnosti in marketing lastnih veščin! (Watts)
 - * **SO TAKO TUDI ABSOLVENTI – OPP?**

Potrebujemo sodobno poklicno vzgojo

- **Od vrtca dalje**, ki je vključena v šolski kurikulum. Kot
 - poseben predmet
 - medpredmetna vsebina
 - Združevanje poklicne vzgoje in še enega predmeta
- Poklicna vzgoja kot **sestavni dela programa izobraževanja** na OŠ, srednji šoli in fakulteti!
- Vzgoja za **odgovornost, avtonomnost in kreativnost** lastnega kariernega razvoja.

Enako velja za OPP!?

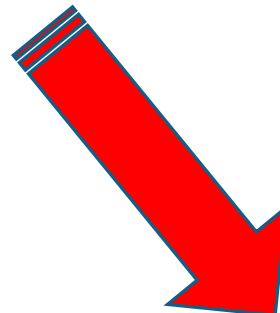
Na kaj naj se fokusirajo OPP pri poklicnem odločanju/karieri?

invalidnost, okvara,
motnja, hendikep,...

~~Medicinska paradigma
(koncept motnje)~~

ALI

spособnosti, spretnosti
„močne točke“

inkluzivna paradigma

Osebna SWOT analiza

prednosti

slabosti

SWOT
analiza

priložnosti

tveganja

Močne točke- podlaga za poklicne odločitve OPP(kompetetivni model-Drobnič)

V ČEM SEM NAJBOLJŠI? **MOČNE TOČKE (Strengths)**

močni interesi (področja)
izjemne sposobnosti, kompetence in veščine
izrazito oblikovane vrednote
druge izjemne karakteristike
(vztrajnost, kreativnost, kritičnost, ...)

Družinsko okolje (spodbude, finančna sredstva, ...)
(**profil osebnosti močnih točk**)

In načrt za prehod ...

- OPP izdelava **načrt za prehod**, ki je del procesa kariernega razvoja (vodenja kariere) – poti z mnogimi prehodi.
- Podlaga so **močne točke**; oziramo se tudi na motnje ali posebne potrebe (potrebne prilagoditve)

**Poklicni/karierni svetovalec (TUTOR) OPP
pomaga in ne izdeluje načrta!!!**

Karierna pot, strategija, življenjska zgodba,...

- **perspektivni poklic**
- **perspektivno področje delovanja**
- **perspektivni projekt zaposlovanja (tudi samozaposlovanje)**

Zaposlitveni prehodi

* INTEGRACIJA

- * Običajni trg dela
- * Invalidska podjetja

- * Zaposlitveni center
- * Socialno delovna vključenost
- * VDC

- * Zavodi za usposabljanje, centri

Pomoč pri prehodih in vseživljenjski karierni razvoj OPP

- * Svetovalne službe OŠ, SŠ, tutorji na fakultetah
- * Karierni centri
- * Kadrovske agencije
- * =====
- * Zaposlitvena rehabilitacija na
- * A) Zavodu za zaposlovanje
- * B) ZPIZU

Sodobno karierno svetovanje in vodenje kariere

RADIKALNI
(usmerjen na spreminjanje okolja)

PROGRESSIVNI
(usmerjen na spreminjanje samega sebe)

KONZERVATIVNI
(upoštevanje okolja)

LIBERALNI
(status quo)

Nedirektivni pristop v svetovanju

motiviranje, pomoč pri odločitvah in ocenjevanju svojih lastnosti, spremljanje, postavljanje vprašanj, motiviranje, vodenje delavnic za karierni razvoj

CILJ :

Usposobljenost za samostojno odločanje OPP na mnogih prehodih na karierni poti!!!

So naši svetovalci (TUTORJI) usposobljeni za to?

Za ustvarjanje kariere je potrebna osebna rast in vrednote... (Krumboltz)

- **Radovednost in pripravljenost** (za proučitev učnih priložnosti)
- **Vztrajnost** (vlaganje navora kljub ev. neuspehu)
- **Prožnost -fleksibilnost** (sposobni spreminjati odnos in/ali okoliščine)
- **Optimizem** (pozitivna naravnost pomaga osebam videti nove priložnosti)
- **Prevzemanje tveganj** (premagovati strah in ukrepati v negotovih izidih)

*** Negotovost je edina gotovost!**

In pa kreiranje življenjske zgodbe – OPP?!

- * Vseživljenjska graditev **poklicne osebnosti**, ki je rezultat notranjih danosti in našega kognitivnega konstruktivizma → tu je ključna **samopodoba**.
- * **Karierna prilagodljivost** - kako **poklicna osebnost konstruira kariero** v okviru mini in maxi ciklov v mnogih prehodih.
- * **Življenjske teme**: dinamična kariera posameznika se odkriva v „zgodbah, ki postanejo resničnost jutrišnjega dne“ v času, vlogi in mestu (Savicas, 2001).

OPP lahko uresniči svojo življenjsko zgodbo!

Lahko je tudi takšna ...

Janez Drobnič

*»It's a lie to think you
'are not good enough.
It's a lie to think you 'are
not worth anything«*

-Nick Vujicic-

Učinki aktivnega pristopa v poklicni/karierni orientaciji OPP

- **Večje samozaupanje** (pozitivna slika o sebi)
- **Večja odgovornost posameznika** za lastne poklicne/izobraževalne odločitve
- **Usposobljenost za odločitve** na celotni karierni poti, (obvladovanje prehodov)
- **Večja motiviranost** posameznika za delo, učenje
- **Zmanjšanje stigme** (pozitivno označevanje)
- **Boljši položaj na trgu dela**

**Pomembna je pot, po kateri hodiš, in
ne kraj, kamor greš!**

(Babka)

Hvala za vašo pozornost!